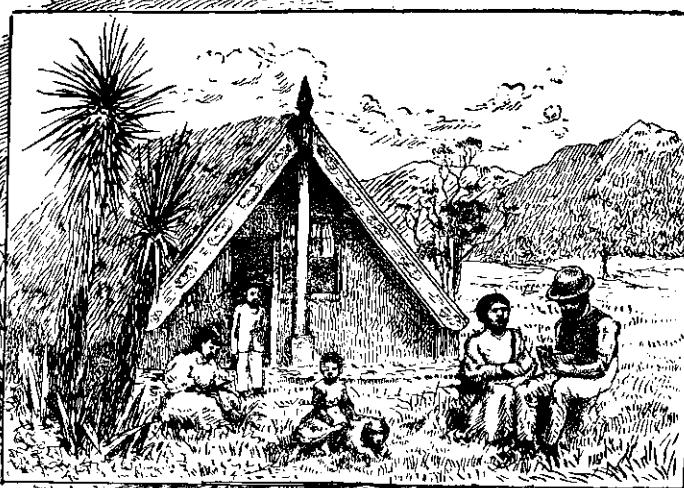

NAMA 13.

Pipi-wharau-roa

HE-KUPU WHAKAMARAMA

HE KUPU WHAKAMARAMA.

Nama 13.

NELSON.

MAEHE, 1899.

EDITOR - REV. F. A. BENNETT.

TE WHAIKORERO A TE PIHOPA O WAIAPU KI TE HUI TOPU O TE HAHİ MAORI, 6 MAEHE 1899.

E oku hoa aroha, He tika kia whakawhetai tatou ki te Atua mo tana tohu i a tatou i roto i nga tau e toru ka pahure nei, i hui-hui ai ano tatou ki konei ki te Hui Topu o te Hahi o tenci Pihopatanga. He maha ano ana mahi atawhai ki tenei, ki tenei, e mohio nei tatou ; ko taku i a e whakamahara nei inianei, ko tana ata tiaki i ahui i toku whakawhitinga i te moana, tae rawa atu ki Ingarani, e hoki noa mai ki te wahi o tana mara kua whakaritea nei hei mabinga tahitanga ma tatou.

Te mea nui o tūa haerenga oku hei korerotanga maku i tenei wa, ko nga mea i kite ai, i rongo ai ahui o te mahi a te Hahi a Te Karaiti ki te tini o nga whenua o te aoe. He tokomaha nga Pihopa i haere ake i roto i nga iwi kabore ano kia ata mohio ki te Rongo-pai o Te Karaiti. Ka lītea hoki ki reira te kakama, te ngahau o etahi o nga tangata o te Hahi ki te whakarite i ta Te Karaiti whakahau ki aua whakarite kia hiero ki te mea i nga tauwi katoa hei akonga mana. E mahi nei ano te Ropu tono Mihinare, na reira nei i tuku mai he kai-kauwhau i te Rongo-pai ki tenei motu i te tau 1814. Te timatanga o te mahi a tana Ropu tono Mihinare no te tau 1798 : ka tutuki hoki to 100 o ona tau i te tau ka pahure ake nei. Ehara i te mon ko Niu Tirani nei anake, engari he maha noa ana nga whenua kua taea atu e te Rongo-pai, ko te nuinga ano ia o nga tangata kuhore ano kia tūhuri mai.

Etahi atu Ropu, k i te Ropu whakaneke ake i te Matauranga Karaitiana, na reira nei i mahi mai a tatou pukapuka Inoi, me etahi atu pukapuka ; ko te Ropu perehi Paipera hoki, na reira nei tatou i whiwhi ai ki te Paipera reo Maori.

Te mea ma tatou, ko te whakawhetai ki te Atua mo enei mahi nui i whakakahangia ai ana pononga ki te mahi. Kanaka te whā-a-whetai kupu kau, engari ko te anga nui ki ana mahi, me te mau tonu te mahara ki

tana whakahau kia kauwhautia te Rongo-pai ki nga tauwi katoa.

Ta Te Karaiti i pai ai mo tana iwi, ko te tapu, ko te mawehe i te hara, ko te nui haere o te matau ki a ia. Kua whakaritea e i ko nga Minita hei tohutohu i te iwi, hei whā-a-mahara i a ratou ki tina i whakaako ai, hei mea i a ratou kia tupato ki nga mahi tinihanga a te hoa-riri. Otira ehara i te mea ma rga Minita anake, engari me mahi tahi te hunga katoa kua oti te iriiri ki roto ki a Te Karaiti hei wahi mo tona tinana. He maha nga mea hei mahinga ma te tangata o te Hahi hei tautoko i ta te Minita. Tetahi, ko te inoi tonu mona kia tohutohungia, kia whakakahangia e te Wairua Tapu, e ata tutuki a te mahi kua tutukia mai ne i te Ariki ki a ia. Tetahi, he whakaaro ki a ia ana, kia mahi i nga meapai katoa, kia mawehe i te hara, kia kaua e mangere ki te karakia ki te Atua, kia whai tonu ki te Tinana, ki nga Toto o Te Karaiti, hei mea e whai kaha ai, e whai manawa ai tona wairua i roto i te Hapa a te Ariki. Tetahi, he whakaputa i te whakaaro ki nga tamariki o tona kainga kia whakakona i nga Ratapu, i etahi ra hoki o te wiki, ki nga mea e ata tupu ake ai hei pononga ma Te Karaiti. Tetahi, he whakaaro ki nga taitamariki, ki nga taitamahine kua hoki nei i te kura i Te Aute, i a Tipene, i Hukarere kei whakawia e te rewera, ka heke ai te tupu. Tetahi putanga hoki mo te whakaaro o nga tangata o te Hahi i tenei wa, ko te oranga mo nga Minita, e watea ai ratou ki a ratou mahi ake. I te mea e iti ana te oranga mo te Minita, he nui nga whakaware mona ki te mahi kai mana, ki te kimi oranga mona, mo tana wahine, mo ana tamariki. Kei te tekoto ano nga Tahu Oranga Minita ehara i te mea rahi ; ko nga hua ano kua hoki haere. Ki te whai tatou ki nga Minita kia kaha ki ta ratou mahi, me whakamama e te tokomaha nga taimaha o te taha ki te oranga mo te tinana. Tetahi tikanga pai, ko te kohikohi kia puta i nga Ratapu katoa, kia rite ki ta Paora whakahau ki nga Hahi o Karatia, o Korinīti ; kei waiho e te tangata kia takoto noa ana

tana moni, ka pū i nga māhi takaro, i nga mea huakore noa iho.

Tetahi putanga nui hoki mo nga moni kohikohi, ko te kawa i te Rongo-pai ki nga iwi e kuware ana o tenei motu, o nga motu o Melanesia, o era atu wahi hoki o te ao. Ma konei ka tino kitea ai te ngakau whakawhetai ki te Atua mo tona aroha ki a tatou. Ki te kore tetahi o uru ki tenei mahi he whakakore tana i ta Te Karaiti, he mea i nga mahi a te hoa-riri kia neke ake. He tingata e u ana kia te Te Karaiti ka u anoi ki nga mahi a Te Karaiti. He mea pai kia puta tetahi kohikohi nui ma tatou i tenei wa ka tuku atu ai ki te Ropu Iono Mithinare, hei whakangahau i taua mahi, me te inoi tonu mo taua mahi a Te Karaiti kiu kaha haere i nga wahi katoa o te ao. Kaua ano ia e wareware ki te tautoko i nga wahi o te mahi e tata ana ki a tatou, ara ki te mahi i Niu Tirani nei, i nga motu hoki e kiaa nei ko Melanesia; kua tukua mai nei hoki enei ma tatou ake, ara ma te Hali i Niu Tirani. Me puta tonu a tatou kohikohi mo enei i ia tau, i ia tau.

Tetahi mea hei koreroranga maku aianei, ko te ture kua takoto i te Hiota Nui mo etahi tangata Maori kia whakaurua ki te Hinota o te Pihopatanga. Ma nga tangata o te Hahi i nga takiwa e toru, e tu nei he Hui mo te Hahi Maori, e whirirwhiri. Hei te tau e haero ake nei (1905) whirirwhiria ai, nga tangata mo te Hinota. Me mahi hok i te takiwa e takoto ake nei nga mea e tika ai te whirirwhiringa o nga tangata Maori tokotoru mo enei takiwa e toru o te Pihopatanga.

Ma te Atua tatou e tohutohu i tenei wa kia pai ai a tatou mahi ki tana titiro iho.

HUI NUI KI TURANGA.

Ki te Pipiwharauroa,

E koro tena koe me tou Etita. He kupu torutoru nei, hai mau atu mau ki nga pito e wha onga motu e rua nei ara, e te Waipounamu me Aotearoa. Tera atute nui o nga Hui Kohikohi moni whare karakia o roto o te pihopatanga O Waiapu, heoi ka tohutu ake taku korero mo te Hui i tu ki Pakirkiriki nei, i te 3 o nga ra o Maebe, 1899.

E toru nga take o taua Hui.

(1). Ko te Hui Topu o te pihopatanga o Waiapu.

(2). Ko te kohi moni mo tetahi whare karakia meake hanga ki Kaiti wahi o Turanga.

(3). Ko te Hakari mo te Kohatu whakamaharatanga a te Kawamatanga o Niu Tireni mo Hirini Te Kāni-a-Takirau rangatira o Turanga, i mate nei i te tau 1897.

I timata te hui i te tahī o nga ra o Maehe. I hui mai nga hapu o teri wahi o tera wahi o roto ano i te pihopatanga o Waiapu. I neke atu i te kotahi mano nga tangata i whakamine mai ki taua hui. E toru nga whare hunui o taua marae. E rua nga whare moenga kotali te whare kai. Ko te roa o te whare kai e 48 iari. E raua nga teepu kotahi ki tetahi taba kotahi ki tetahi taha, menga mea-satos ano hoki a te pakeha e rite ana mo te teepu. Heoi neke at ui te 300 tangata e whakaekē ana i rung i nga teepu i te kainga kotahi. Ka nui te poi o te whakahāere katoa o nga mahi o te marae. Tera ano etahi mahi o taua marae e kiaa ana he mahi abuareka ara be whakatangi Peene, he haka, he poi. I te pakeba te peene heoi inaiane i kai te Maori. I Parihaka te poi, heoi inaiane i kai nga wabi katoi, akuanei ra he pewhea te tukunga iho. He mahi abuareka te poi ki te titiro atu, engari ki taku mohio taiko ka waiho kai atua mo etahi iwi, pera hoki me te Whiti raua ko Tohu.

Tokowha nga minita i tae mai i te timatanga tonutanga iho o tenei hui, Rev M. Waaka, Rev T. Huata, Rev A. H. Rangi, and H. T. Huata.

I te wha o nga ra katabi ka nui atu nga tangata me nga minita hoki.

E tukua ana te kauwhau ki tenei minita ki tenei minita i te ata i te ahiahi. Ko nga kai hapai himene no Ngati-pahauwera, no Mohaka. Ka nui te poi o nga kupu kauwhau, Engari ki taku titiro atu ki te bunga e whakarongō mai ana, e rite ari ki te kupu whakarite a te Karaiti mo te kai Rui. I penei ai taku kupu he tokomaha no nga whakahāere ke i tae mai ki taua Hui, he Ringatu, Momona, Kaupare, me era atu. Otiā akaoa maha enei whakahāere, i nga minita tonu o tenei Hahi, nga karakia katoa, a mutu noa te Hui.

I te 4 o nga ra ka takoto te Pereti Kohi moni mo te whare karakia, puta ake te moni e £501 Os Od.

Ko te kohi nui tenei o nga kohi whare karakia katoa a te iwi Maori.

I te 5 onga ra ka hui katoa matou ki te whare karakia i Manutuke e kiaa nei ko te Tokotoru Tapu. Ka tutaki hoki matou nga minita maori ki nga Kaumatua nei kia Pi-

HE KUPU WHAKAMARAMA.

hopa Wiremu raua ko te Atirikona Hamiora Wiremu. Ka hui katoa nga minita i konei e 21, ata, koia enei nga ingoa

Renata Wiremu, Pihopō o Waiapu
Arch. H. Wiremu, o Hawke's Bay
Rev. H. W. Wiremu, o Gisborne
" G. Maniheru, o Opotiki
" W. Kutia, o Tauranga
" A. Wiremu, o Te Aute, Heretaunga
" T. Huata, o Wairoa
" M. Turei, o Rangitukia
" M. Waaka, o Turanga
" H. Waitoa, o Kawakawa
" E. Kawhia, o Whareponga
" H. Pahewa, o Te Kahanuiatiki
" M. Pahewa, o Tokomaru
" R. Te Aihu, o Whangara
" A. H. Rangi, o Mahia
" Nirai Runga, o Petane
" K. Manaihi, o Heretaunga
" A. Te Awekotuku, o Rotorua
" Hoete, o Taupo
" R. Haumia, o Maketu
" A. Tamihere, o Whakataane
" H. Huata, o Mohaka

Tokorua nga minita kihai i tac mai ko T. Tapeta me R. Rangamaro.

I timata te Karakia a te Pihopō ki te whakatapunga o te Tokotoru Tapu mo nga mahi anake ki te Atua. Ka panuitia te whakatapunga e Ahipene Rangi i te tomo-kanga atu i te kuwhau o te whare. Ka mutu ka koreroitia e te pihopō te Waiata 24, me te korero ano nga minita ia ratou e haere atu ana ki o ratou nohoanga. Ku timata ko te karakia nui. I te Atirikona te kauwhau, te rarangi kei a Ruka 17, 19. He nui te pai o te kauwhau a te Atirikona. Te wahi timatangi o tana kauwhau, he whakaho ho i te whakaminienga kia anga nui atu ki te whai ia te Karaiti. Te wahi whakamutanga, he tino pehi atu i nga mahi tohunga Maori.

Te moni oaoha o tenei karakiatanga i tata ki te £5 's Od.

Ko nga tangata i tango i te Hapa c 80.

I te karakia nui i muri o te tina kihai te pihopō i tae mai, i alu ke atu ia ki naga Pakeha Ko te Atirikona te kai whakahaere o tenei karakia. I a Matinha te kauwhau Rarangi 1 Kori 15, 10. He pai te kauwhau a Matiaha Pahewa.

I te 6 onga ra ka tu te Hai Topu. Ka whakatu-wherata e te Pihopō ki te inoi. Muri iho ko tana whai korero, te wahi timatangi o tana whai korero he whakahau ki nga minita ki nga Mangai-Reimana me

te Hui katoa hoki ki whakawhetai atu ki te Atua mo Ana atawhainga maha i a tatou i nga tangata. Te wahi whakamutanga o tana whai korero ko tana whakabau ki nga tangata kia kaha te whakatipu i nga mahi o te Rongopai, kia neke haere ai to tatou pai ki te aroaro o te Atua, kia whai kororia ai te Atua i runga i a tatou mahi. Otiira tera atu te momonatanga o nga kupu a te Pihopō. Engari ka tukuna atu ano te kapo o tana whai korero.

E rua nga ra i whakahaea ai nga korero o te Hui katahi ano ki mutu. I te 7 o nga ra i te aliahia ka muta te Hui. I te 8 o nga ra ka pakaru atu nga tangata ki tona wahi ki tona wahi.

Heoi ano na to hoa pononga i roto i te Ariki,

(Rev.) HENI P. T. HUATA,
Mohaka, Hawke's Bay.
Maehe 15. 99.

TE URUPĀ O TE MATENGA.

I ta te whakaaro i hua ai, i ta te waimarie hoki, haere ana ahau ki Poihakena (Sydney). E wha o matou ra i rere atu ai i Ponake ka u ki te kainga rongo nui nei ki Hirini. He tino ataahua te wahapu o tana taone, ano be roto. Hei te kaipuke hnhua ana mai i te kaipuke whawhai tae noa ki tenei i te poti-whakabitihititi nei. I to matou po tuatahi ki Hirini ahua rereke ana nga mahara i te huhua o nga mea hei matakitaki ma te konohi tauhou. E rere ana, e turituri ana ona waka huhua, e karangai ana te reo o te tino i te tangata, e ngaweki ana te mano o te tangata i ona tiriti-te kiri ma, te kiri kaunenehu, me te kiri mangū. Ko Hirini tenei taone ara ko Poihakena. E kore e pau i au te korero te nuinga o nga mahi, me nga mea i kitea e abau. Tera ano te tino tikanga o taku haere. I haere au ki te hui a nga tangata karetī. He hui tino pai, nui atu te atuhai te kaingakau o te Pakeha ki ta ratou manuhiri Maori kia Hamiora Hei me abau. He ahai i kia ai te aroha o te Pakeha! I kawekawea matou ki ona wahi. I te mutunga o te hui ka mauria au e totahi takuta ki Parainata, he taone e tata ana ki Hirini. Ko Paramata tenei i noho ai a Te Matenga (Rev. Samuel Marsden); i konei ka kitea nei ia i a Toki raua ko Hura. I te papai o ana maia, koingo ana te ngakau o Te Matenga kia

kauwhautia te Ingua o te Karaiti ki nga Maori kai-tangata o Niu Tireni. I tomo maua ki roto o tona whare karakia. I tetahi taha o te whare e piri ana tetahi kohatu, he whakamaharatanga ki taua kaunatua, na etahi Maori o Aotearoa. Ko te whare tenei i tohe ai a Te Matenga ki tona iwi kia inoi mo te iwi Maori kia whakaturutia ki te Rongopai o te Ora, o te Rangimarie. Ka puta atu maua ko taku hoa takuta ki waho, katahi ka alu whakarunga, ka haere i te huarahi i kopikopio ai a Te Matenga. I whakaturia mai ano ki au tona whare i noho ai tara, engari he tangata kei roto inaiane. Ka tika atu maua ki te Urupa. I wareware i taku hoa te wahi i whakatakotoria ai te "Apotoro o Niu ireni." Katahi maua ka rapu haere i te urupa; nau tonu i kite. I penei nga korero o tona kohatu—

" Ko te Matenga, te tangata tuatahi ki te kauhau i te Rongopai ki te iwi Maori, i te tau 1814 etc."

Tau mai ana te aroha ki au, hoki ana nga whakaaro ki te wa kainga. Ka noho au ki runga i te urupa o te matua o te iwi Maori, a ka puta mai etahi whakaaro ki toku ngakau. " Ae ! no Tihema 25, 1814 i pa ai te reo o Te Matenga i Kororareka, i mea ai—" He kai kauhau tenei ahau ki a koutou mo te hari nui, meake puta mai ki te iwi katoa." Ko te 84 tenei o nga tau o te uanga o te Roangopai ki te whenua o taku iwi, a kei te pehea ratou inaiane? Ko etahi kei te noho noaiho, ko etahi kua whakarere i te whakapono, ko te nuinga o nga mea e mau ana ki te karakia kei te karakia a ngutu noaiho pea, kua huuha, nga karakia, nga karakia Pakeha, me nga karakia Maori, a kua aru katoa ratou i enci. Kua whakarere e etahi to ratou Hahi tuatahi to ratou whaea. Kua marara ke noatu ratou ano he hipi ngaro, mehemea nei kahore he hepara. Kei te hohoro tonu to ratou ngaro, a e kia ana e te Pakeha, meake ngaro i te mata o te whenua." I au e penei ana, ka pupu ake tetahi inoi i taku ngakau—" E te Atua kaha rawa mahara mai ki taku iwi. Kua e malharatia e koe o ratou warewarenga kia Koe. Whakaminea mai ratou kia kotahi te kahui. Tohungia ratou i te mata o te whenua, a meinga hoki ratou " hei whakamoemtitanga i runga i te whenua," !

E toku iwi aroha, tena ra koutou katoa. Na ta koutou pononga.

REWETI T. KOMORE.

PANUITANGA.

Poneke, Pepuere 9, 1899.

He pannu tenei kia mohio ai nga tangata, nga hapu ine iga iwi Maori, kei te ata tirohia e te Kawanatanga nga mahi a nga tangata e kia nei he tohunga ratou, i te mea he nui o nga kino e tupu ana i roto i te iwi Maori i runga i nga mahi a ana tohunga. Ko te mahi a aua tohunga he whakawai i ga tangata, he ki ka ora i a ratou nga turoro me nga mate katoa, ko te tukunga iho rere ke a a, a pa ana te mamae nui ki nga tangata e mahi i ana e ratou, mate iho etahi. Ko tetahi hoki, e kia ana e whakakake ana ratou ki te ture ine te whakakiki i etahi kia tahuri atu ki ta ratou mabi

Na, ko te kupu tenei a te Kawanatanga : Kaore, te Kawanatanga e pai kia tinibangatia tona iwi Maori, kia whakamamaetia e nga mahi kino me nga kupu inaminga a aua tohunga, a e kore hoki te Kawanatanga e whakaae kia kake te tangata ki runga ake i te ture. Na, reira, me tupato nga Maori, kei whakarongo ratou ki nga kupu whakawai a aua tohunga, a kana hoki e rongo ki a ratou tohutohu ki a ratou whakahau ; na, he kupu atu tenei ki nga tohunga, kia tupato hoki ratou ki a ratou, noteimea hoki he matakite te ture, he roroa ona ringaringa ki te whatoro ati i te tingatihara, a ki te tupono he mate ki te timana o te tangata, a ki te hemo rawa ranei tetahi i aua mahi, heoi ka tukuna aua tohunga ki te ture, a ka whiua ratou. A, kua whakahaua nga piritimana kia tirotiro tonu i aua tohunga mahi kino, a ki te hopu i a ratou ina takahi ratou i te ture.

NA TE HETANA.

Minita mo te Taha Maori.

TE RAUKAHIKATEA.

No te 9 o nga ra o Mahe i timata ai te kura minita o te Raukahikatea. Nga kaiwhakaako o tenei kura ko Rev. Hapata W. Wiremu, M.A., me Rev. Hector Hawkins. Tokowaru nga tangata kei te ako inaiane, hui atu ki a ratou wahine me nga tamariki ka tekau-mai-iwa. Ko nga ingoa enei o aua tangata, o ratou kainga me o ratou iwi.

Turuturu M. Ngaki, Te Puke, Te Arawa ; Te Muera Tokoaitua, me tona hoa-wahine me Tuihana, Rotorua Te Arawa ; Tuahangata Perehia, Maketu, Te Arawa ; Eru Hakaraia me tona hoa wahine me Rihia, Awanui, Te Karawa ; Mokai Kekeru me tona hoa wahine me Titaha, Waitotara, Taranaki ; Ngarau ; Te Iwiwha Whakarua, me tona hoa,

wahine me Ngarongoa, Waitotara, Taranaki, Ngaraurn ; "irenuu Koretene, Kawa Kawa, Ngapuhi ; Mateme Naera me tona hoa wahine me Hemaima. Hokianga, Ngapuhi ; Te Ropere Tahuri-o-Rangi, me tono hoa wahine me Mihirini, Rotoiti, Te Ariwa ; Ko te Reweti Kohere kei konei e nobo ana inaianei, e ako ana ano i ana mahi o te kareti i Christchurch.

E hoa e Peneti ana ka tukua atu otahi kakano iti nei, hei whangai i ta tatou manu i a Te Pipiwharauroa. Na Matou katoa tena kohikohi. Hei nga pōhua poa te kai, ka tukua atu ano i etahi. Tukua mai etahi kape o Te Wharauroa kia matou, hei tau e hiahia ai. Heoi, na Te Atua koe e whakakaha ki te bautu i nga mahi o te Hahi. Kanui to matou ora, a nei rawa to matou mate he ruarua rawa no matou. Kowai ra e haere mai hei nobo i etahi o nga rumu o te whare nei ? Tena taria.

TURUTURU M. NGAKI,
Maebe 15, 1899. Te Rau Karet, Gisborne,

HE INOI MO TE KARETI.

E Ihoura, e te Atua, ko koe nei te Kaihomai o te matauranga, o te pai katoa, he inoi tenei na matou kia titiro atawhai mai koe ki tenei Karet. Awhinatia tonutia mai nō, kai-whakaako me nga akonga, kia ata mahia ai e tenei, e tenei, kia whai hua pai ai nga taonga kua homai nei e koe hei mahinga ; tiakina hoki o matou tinana kei pangia e te mate, me o matou wairua kei pokē i te whakaaro kino ; ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki. Amine.

TE HURINGA O NGA TAU KOTAHIA RAU O TE ROPU TONO MIHINARE.

Me panui tenei i te mutunga o te Karakia o te Ata, o te Ahiahi, a te 9 o o nga ra o Aperira.

Ki nga Minita, ki to iwi Maori hoki o te Hahi i te Pihopatanga o Waiapa.

E oki hoa aroha, tens koutou.

I puta taku kupy, i taku whai-korero ki te Hui o te Hahi Maori i mua ake nei, mo te Ropu Tono Vihihina o te Hahi i Ingarani ka tutuki nei ki te 100 nga tau. Tonu ra huri-tau, i rite nei ki te ra whanautanga, ko te 12 o Aperira. Heoi he kupu tena kia a koutou, kiu puta he inoi ma tatou a taua rā mo te mahi a tua Ropu tono Vihihina kia manaakitia tonutia e te Atua, mo nga kai-mahi hoki kia tokomaha, mo nga tangata katoa o te Hahi kia kakama ki te tautoko i taua mahi, ara i te hora haere i te Rongo-pai ki nga iwi katoa o te ao ; me te whakawhetai ano mo taua karanga i a tatou i roto i te pouri ki tona marama whakamiharo.

Ko te mea pai, me huihui nga tangata katoa o ia kainga, o ia kainga ki te karakia i te awatea ranei, i te ahiahi ranei. Tena nga waiata, nga upoko, me tetahi inoi mo taua karakia.

Na to koutou matua,
na TE WIREMU, PIHOPA.
NEPIA, 17 Maebe, 1899.

MO TE 12 O APERIRA, 1899.

Nga Waiata, 72 96.
Te Upoko tuatahi, Ihaia 49 ki ra. 14.
Te Upoko tuarua, Epeha 3 ki ra. 14.
He Inoi mo mua ake o te Inoa Karibotoma.
E te Atua kaha rawa, nau, ara na taia Tama, na Ihu Karaiti, nga Apotoro i whakahanu kia haere ki te ao katoa ki te kauwhau i te Rongo-pai ki nga tingata katoa ; he whakawhetai ta matou ki a koe mo tau karanga i a matou ki roto ki tau Hahi. Mau matou e mea kia kakama ki te whakarite i tau kupu, kia takare ano ki te whakaatu i tau huarahi ki runga ki te whenua, i tau mahi whakaora ki nga tauiwi katoa. Iitiro atawhai mai ki nga tauiwi kabore ano kia mohio ki a koe, ki nga mano tangata e nobo marra nei, ano he hipi hepara-kore. E te Matua i te rangi, ko koe te Ariki o te kotinga, whakarongo mai ki a matou inoi, tonoa hoki kia tokomaha he kai-mahi ki tau kotinga. Ma tou aroha noa ratou e inea kia tau mo ta ratou mabi ; tukua mai ki a ratou te wairua o te kaha, o te aroha, o te whakaaro pakari ; kia manawanui ratou ki nga mea uaua ; kia riro hoki kotti ratou whakahacre tilka, ko ta ratou ake, hei whakapuhi i tau kororia, hei kukume mai i nga tangata katoa ki te ora : ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki, Amine.

NGA KAUTE O NGA MONI MO TE PIPI WHARAUROA MO TE TAU TIMATA MAI I A MAEHE 1898 KI A MAEHE 1899.

NGA MONI RIRO ATU.	£	s.	d.
To Printing	...	28	15
,, Postages	...	5	11
,, Clerical duties	...	0	19
,, Cash in hand	...	0	14
		£35	19
		10	

NGA MONI RIRO MAI.	£	s.	d.
By Subscriptions	...	32	19
,, Special donation for new title	...	10	
page	...	3	0
		£35	19
		10	

F. W. CHATTERTON,
Kai Tiaki o nga moni,
COLONIST PRINT.